

ALLEEN MET INTERESSANT INKOMEN UIT HET BOS KUN JE DIT BEHOUDEN: EEN BEZOEK AAN DE PALMSUIKER-BOEREN IN SULAWESI EN KALIMANTAN

Masarang Palmsuiker is gezond vanwege haar lage glycemische index en hoge gehalte aan ijzer, kalium en B12. Maar de werkelijke drijfveer van de Masarang Stichting is het beschermen van het nog overgebleven bos in Indonesië. In Sulawesi, waar de suiker nu vandaan komt, is een hele bergketen herbebost en van de kap beschermd omdat boeren een interessant inkomen hebben deze suikerpalm, die gewoon in de bossen staan en die ze dagelijks tappen voor sap dat in de nabije fabriek tot suiker wordt verwerkt.

Masarang is nu bezig dit concept uit te breiden naar Kalimantan, waar de toestand nog zeer bedreigend is voor het overgebleven oerwoud (én haar inwoners zoals de orang-oetan). De Indonesische regering heeft in 2011 evenwel een moratorium gezet op het vellen van overgebleven oerwoud, maar soms is de hout- en palmolie-industrie dan zeer “creatief”: ze haalt simpelweg de grootste bomen – illegaal – uit een primair bos (meteen cash!), maakt vervolgens selectieve foto’s en presenteert deze dan (eventueel samen met een mooi cadeautje) aan de overheid als bewijs dat het “maar secundair bos” is, geschikt dus voor cultivatie! Ook voert de

industrie de druk op bij boeren om hun privéland aan ze te verkopen, waarna er ook veel makkelijker een ingang is naar het aangrenzend primaire bos.

Veel boeren in Kalimantan verzetten zich hier inmiddels tegen omdat ze de consequenties gezien hebben van de palmolie-monocultuur: vervuiling van grondwater (palmolie heeft veel kunstmest nodig), stank, landloosheid, en uiteindelijk veel minder economische kansen" die beloofd waren door de palmoliebedrijven en (corrupte) dorpschouwen. Bovendien beseffen ze de waarde van hun aangrenzend primaire bos: een bron van schoon water, vruchten, noten en zelfs hydro-energie.

Mini-hydro-energie-centrale in oerwoud van Tembak, West Kalimantan

Er is ook een uitstoot van jewelste op kaalgeslagen grond van rottend hout (vooral methaan - het ergste greenhouse gas) en het ontstaan op de slecht gecontroleerde consessiegronden van allerlei brandjes die met de droogte dit jaar totaal uit de hand zijn gelopen en een permanente waas over het land (én buurlanden Singapore en Maleisië) hebben verspreid, met alle gezondheidsproblemen van dien.

Tentje van illegale houtkappers op consessiegebied – één vonk en het bos staat in licht laaie.

Jeroen Krufft van (Masarang's Europese import en marketing-partner) Amigos International bezocht Indonesië in september en zag hoe Masarang samen met lokale activisten tracht tien dorpen te verenigen rondom het Saran-gebergte, een eiland van 25.000 hectare overgebleven primair bos in West Kalimantan, door economische alternatieven te bieden, zoals het maken van suiker van suikerpalmsap, of het maken van vet en olie van tengkawang-noten, die nog steeds van 500-jaar oude bomen vallen in het bos. En ook om meer áán te planten om het primair bos heen: herbebossing in feite.

Nayau met 500-jaar oude Tengkawangboom, Theo en Willie Smits van Masarang bij een Arenga Pinnata – de suikerpalmbloom.

De dorpen vormen zo een bufferzone tegen opdringende palmoliemaatschappijen. Maar omdat corruptie in Indonesië toch onverwachts roet in het eten kan gooien en je zomaar de bulldozers op je stoep kunt hebben staan, proberen de dorpelingen de status "Desa Adat" (Traditioneel District) te krijgen, wat in Indonesië bóven de nationale grondwet staat en ze de zekerheid kan geven dat de regering niet onverwachts tóch hun land weggeeft aan de agro-industrie.

Lokale activist Agung heeft net een bezoek heeft gebracht aan één van de tien dorpen, waar hij hoorde dat een palmoliebedrijf boeren bang maakte voor hun mogelijke status van "Desa Adat" met de waarschuwing "je bent

dan je bos kwijt aan de orang-oetans die Masarang gaat vrijzetten!”

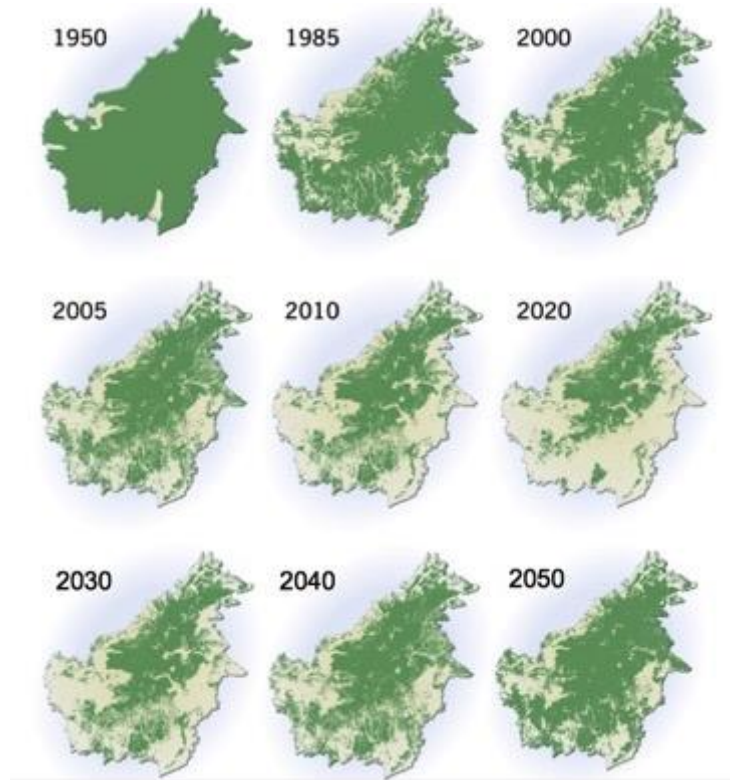
Agung, een jonge activist die de dorpen rondom overgebleven Saran-bos probeert te verenigen tegen palmoliebedrijven, en een medewerker van Sintang Orangutan Center die een jonkie uitzet in een 'oefenbos'.

Ondertussen wordt in simpele "rocketstoves" het sap van de suikerpalm ingedikt en gesteriliseerd, waarna er voor de lokale markt suikerblokken gemaakt kunnen worden. Later zal er een suikerfabriek komen voor granulaat – voor de Europese markt. In het dorp Langan worden er nu 20 van zulke rocketstoves gebouwd, die ieder zes families een goed inkomen kan geven. En vanuit vele hoeken van Kalimantan komt al de vraag van boeren om mee te doen aan het suikerinitiatief.

In Langan, West Kalimantan, werd op 10 september 2015 de eerste rocketstove geïnitieerd, de boeren houden de roerspaaan vast, gemaakt van het hout van de suikerpalmboom aan het einde van haar leven. Met Jeroen Krufft (Amigos International), Theo Smits en Dirk Jan Oudshoorn (Masarang).

Gegeven de groeiende vraag naar lekkere maar gezonde zoetstoffen, stabiele inkomens voor boeren en de noodzaak tot het behoud van onze bossen zien Masarang en Amigos International dit als dé ultieme kans om de wereld weer een stukje gezonder, groener en eerlijker te maken.

Door aanschaf van Masarang Arenga Palmsuiker helpt u mee aan deze visie voor Borneo!